

Josemari Velez de Mendizabal

Arrazoa emango ala kontra egingo?

Interesatu egiten zait inkomunikazioak gure bizimoduan duen eraginaren azterketa. Ez nauzue gaian aditua baina zertxobait dakitenez, bizi dugun gizarte honek inkomunikazioaz eskainitako indizea, gezurra dirudien arren, inoizkorik larriena da. Eta paradoxa lirudikeena ez bide da hainbestera, informazioaren gizarteak ez baitu derrigorrez komunikazioa ziurtatzen.

Informazioaren zurrumbiloi gal gaitzke samur asko, komunikatzeko gure ahalmenean hozka sakonak agertuz. Gerta daiteke ere, informazio deskontrolatuaren aurrean norbanakoa defentsan jartzea, bere intimitatea erasotzen delakoan. Eta ez dio komunikazioari aukera ematen.

Inkomunikazioa, dena den, gaixotasun larria da. Gizaki multzo batean krisi osoak edota hausturak eman daitezke inkomunikazioaren ondorioz, eta denon bistakoa da zein nolako eszenategi tristeak sortzen ari diren haren eraginez, gerrak barne, noski. Informazio jarioak ez du bermatzen harreman osasuntsua, inondik ere. Eta horren adibideak dozenaka ditugu gure inguruan.

Komunikazioa, garbi dago, arte bat da, bestearenganako irekiera zabala, konpartitzeko jarrera positiboa adierazten duena; zuk hori ematen didazu eta nik hauxe eskaintzen dizut.

Baina hori ez da gertatzen ohiko bizimoduan. Gehiegitan itxi egiten gara bestearen planteamenduetara eta ez da sortzen egiazko lotura. Eta komunikazioa arte bada, arte guztiak bezala, zaila da. Behin eta berriz eta etengabe praktikatu beharra dago, bere osotasunean garatzeko eta ahalik eta etekinik onena atera diezaiogun. Komunikazioaren kalitatea goratzeko praktika ezinbestekoa da.

Komunikazioa sor dadin aditzen jakin behar da, osterantzean lur eremu antzuetan ibiliko baita. Eta ez dugu ahaztu behar komunikazioa bi edo pertsona gehiagoren arteko lotura afektiboa dela, eragozpenak disolbatuz, elkar ulertzea areagotuz, gataz-

DANI BLANCO

kak konpontzen lagunduz, istiluak prebenituz eta alde guztien onura ahalbidetuz. Beraz, komunikazioa ez da, soilik, zerbaite esatea edo entzutea. Jarrera horrek norberaren burbuilan itxita haztea dakar eta beste batzuen laguntasunean egon arren ezertan ez diogu laguntzen komunikazioari.

Komunikazioa pizteko, partaideen arteko gutxieneko interesa ezinbesteko baldintza da, arreta pittin bat ipinita, eta aditzeko sentsibilitatea azalean. Eta, jakina, bestearenganako zubia ezartzeko asmoa ere formularen beharrezko osagaia da, *sine qua non*. Askoz komunikazio gehiago dago gure edozein tabernatako mus partida batean, Interneteko foro eta *chat* gehienetan baino, zeintzuetan lehenasuna norberaren egoa ferekatzea izaten den. Telebistak, kazetak eta komunikabide guztiak –bonbardaketa

batean bezala– lehia bortitzean ari zaizkigu, informazio –pildorazoa– nork lehenago eman guran. Medioei, ordea, ez zaizkie bonbardatuen galderak interesatzen. Nahiago dute horien itsukeri induzitua, ez baitute komunikazioa helburu. Horregatik, komunikabide deitu beharrean informaziobide izan beharko lukete.

Inkomunikazioaren kasuistika zabaletik, askotan gogoratzen dut nire aitona zenak kontatzen zidana, bera XX. mende hasieran Madrilén bizi zenean ezagutua. Ileapaindegi bateko

enplegatua, bere txaketilla zuria eta orraziak goiko sakelatik agertuta, bezeroarengana hurbiltzen zen zeremonia osoz. Haren lepotik behera maindire zuria ipintzen ari zitzaion bitartean galdetzen zion: “Ile apainketa nola nahi duzu? Elkarrizketan ala isilik?”. Bigarrena baldin bazen erantzuna, enpleguak ez zion bezeroari beste hitzik zuzentzen, zerbitzua amaituta hura atean zegoela “Nahi duzun arte” delikatua opa bitartean. Baina bezeroa hiztuna bazen eta mintzatzeko desioa aizaltzen bazion, orduan ile apaintzaile jakintsuak hurrengo galdera egingen zion: “Eta elkarrizketa nola nahi duzu? Arrazoa emango dizut ala kontra egingo?”. ■

Askoz komunikazio gehiago dago gure edozein tabernatako mus partida batean, interneteko foro eta *chat* gehienetan baino, zeintzuetan lehenasuna norberaren egoa ferekatzea izaten den